

Opakování z 5. ročníku

1 Proveďte rozbor stavby uvedených slov:

odplavit, horský, základna, přehled,
výprava, rozsypaný

předpona	kořen	část příponová (nebo přípona a koncovka)
od-	-plav-	-it

2 Dejte do rámečku kořen slova:

Vzor: od **pad** ky

3 K daným kořenům slov utvořte skupiny slov příbuzných:

-byt-	-lék-	-vod-	-jev-	-syp-
příbytek				

4 K uvedeným odvozeným slovům doplňte slova základová a vyznačte slovtvorný základ:

zahradní <u>zahra</u> da	kamenný	přeměnit	lesník	horský
ledovec	nerozumět	vypravit	přijít	vědec

5 Uvedte co nejvíce slov

a) s předponou:

na- vý- pra- roz- do-

b) s příponou:

-ní -ek -ost -ský -tel -ka

6 Ke slovům uvádějte slova nadřazená, podřazená a souřadná:

zvíře,			
↑		↑	
savec	→	plaz,	→
↓		↓	
pes,			
↑		↑	
luštěniny	→		→
↓		↓	
↑		↑	
		strom	→
		↓	

7 Které slovo do skupiny nepatří a proč?

a) letní, výlet, letopočet, letošní

d) létavice, létat, letkyně, letokruh

b) listopad, líska, listový, lístek

e) odlákat, lák, lákadlo, lákavý

c) náladový, vyladit, ladič, ladem

8 Zopakujte si vyjmenovaná slova a doplňte -i/-í, -y/-ý:

A

bl___skavý náhrdelník, s___rová zelenina, zv___šené ús___lí, rozb___tá hračka,
nesm___slný útěk, v___tečný oběd, dětský zás___p, tvářil se zam___šleně, p___lný žák,
prop___chnuté ucho, p___tel na brambory, nev___s___paný koš, prob___há závod

B

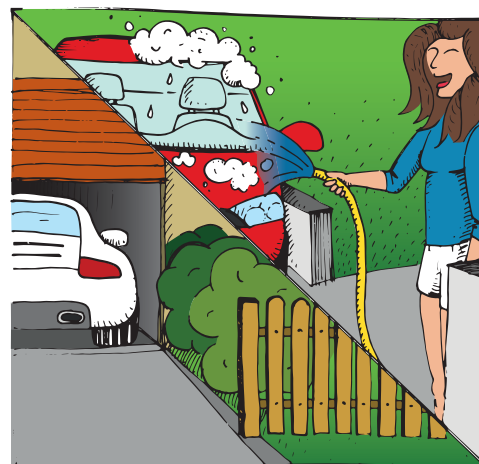
stěhování náb___tku, pl___šový medvídek, ml___nská strouha, nap___navý film, m___rně
pov___lezl, l___žařský vlek, pohádková v___la, krutá z___ma, mlsný jaz___ček, klop___tla
přes obrubník, m___dlová pěna, z lesa se oz___val v___r, v___v___klaný zub

9 Utvořte věty s dvojicemi slov:

Vzor: Pálí ho dobré bydlo. – Odrazil loďku od břehu bidlem.

~~bydlo~~ – bidlo, sypat – sípat, nabýt – nabít,
mýt – mít, slepýš – slepiš, my – mi, blýská se – blízká,
opylovat – opilovat, nazývat se – nazívat se, pyl – pil,
výr – vír, výška – vížka, být – bít, pisk – pysk

mít auto × mýt auto

10 Doplňte předložky s/se, z/ze:

šřáva ___ mrkve, kamarádi ___ sousední ulice, šel ___ mnou, šaty ___ hedvábí, stůl ___ vykládanou dřevěnou deskou, přišel ___ školy domů, setkal se ___ svými přáteli u kina, placka ___ brambor a mouky, přijel ___ zpožděním, kos létal ___ stromu na strom, učil se ___ radostí, snídal rohlík ___ sýrem, udělal to jeden ___ nich, hrála si ___ panenkou, postavy ___ filmu, věci ___ zásuvky, souhlasil ___ návrhem

11 Doplňte -ě, nebo -je:

sb ___ r starého papíru, řízek k ob ___ du, v ___ zd do továrny, ob ___ vil se u bratra, lesní p ___ šina, kruhový ob ___ zd, v ___ řil mu, pes přib ___ hl na písknutí, zp ___ vaví ptáci, základní v ___ tný člen, vyřízená ob ___ dnávka, p ___ ší túra, ob ___ mné zavazadlo, v ___ l do kaluže, sp ___ chal na schůzku, v ___ děl o nás vše, ob ___ m kvádrů, matčino ob ___ tí

12 Doplňte chybějící předpony. V případech, kdy lze doplnit více možností, diskutujte o významových rozdílech:

A 1. Po namáhavé cestě nás čekal zasloužený ___ počinek. 2. Korálky z ___ tržené šňůrky se ___ sypaly do trávy. 3. Maminka marně čekala ___ pověď na svou otázku. 4. Zvolili nového ___ sedu družstva. 5. Pod nejrušnější křižovatkou vybudovali nový ___ chod.

B 1. Před cizím člověkem se cítil v ___ pacích. 2. Prožili jsme ___ starostné dětství. 3. Babička ___ párala lem u šatů. 4. Dělníci ___ kládali stěny koupelny novými dlaždicemi. 5. Zubař používá ___ bolestnou vrtačku. 6. Vojáci se na ___ kaz svého velitele postavili do pozoru.

13 Označte správná tvrzení:

- Ve slově **potopený** je kořen slova -top-.
- Slovo **nabil** se skládá z kořene a přípony.
- Slovo **pytlovina** je příbuzné se slovem *pytel*.
- Koncovka podstatného jména se mění při jeho skloňování.
- Odvozené slovo **šroubek** vzniklo ze základového slova *šroubovat*.

CO MÁM UMĚT	Ještě musím procvičit	To už zvládám
1 Rozeznat ve slově předponu, kořen a příponovou část.		
2 Tvořit slova předponami a příponami.		
3 Určit základové slovo a slovtvorný základ.		
4 Správně zapsat vyjmenovaná slova i jejich slova příbuzná.		
5 Určit, kde píšeme předložky a předpony s/se a kde z/ze.		
6 Rozlišit, kdy ve slovech píšeme -ě- a kdy -je-.		

Celkově hodnotím svoji práci:

1. Opakování slovních druhů

1 a) Do tabulky doplňte slovní druhy začínající na uvedená písmena:

	P	K	N
1	pulec		
2	pálivý		
3	—		
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

b) S doplněnými slovy tvořte věty. Zkuste použít co nejvíce slov z tabulky v jedné větě tak, aby věty dávaly smysl. Slova můžete použít v libovolném tvaru.

2 Které slovo do řady nepatří a proč?

A a) sklep, kost, výtah, dům, průkaz
b) dobře, pracně, brzy, cizí, nahlas
c) jeden, několik, jediný, mnoho, šestery

B a) lže, lze, leží, léčím, ležiš
b) když, ale, který, že, protože
c) narozeniny, list, přítel, mládež, dort

3 Která z řad slov odpovídá přesně uvedenému pořadí slovních druhů?
sloveso, příslovce, podstatné jméno, zájmeno

- radit, radno, rada, rád
 družít se, družně, druh, druhý
 všimnout si, všedně, všelék, všechno

4 Doplněte správná slova podle čísel slovních druhů. Tajenkou je název díla J. Žáčka.

vždyť, přečíst, jeho, dva, obzor, drak, tajných, brum, rychle, tajit, kdo, nechť, nad

1						
2						
3						
3						
6						
4						
9						
5						
10						
7						
5						
1						
8						

Popis pracovního postupu

- 1 Určitě máte nějakou svoji oblíbenou hru. Napište pro ostatní návod, jak ji hrát.
- 2 Napište popis pracovního postupu s názvem *Můj první (ne)podařený výrobek*.
- 3 Sestavte jídelníček na nedělní oběd. Napište pracovní postup při vaření polévky i hlavního jídla.
- 4 Popište postup, který užíváte při domácí práci, se kterou pomáháte v rodině:
  - a) vyjmenujte podstatná jména, která budete potřebovat,
  - b) rozvíjejte je přídavnými jmény,
  - c) připravte si alespoň 8 sloves, která použijete, sloveso **mít** a **být** smíte užít jen 2x.
- 5 Napište návod, jak užívat vybraný lék.
- 6 Napište návod, jak vyměnit vadnou žárovku.
- 7 a) Připravte přesný a jednoduchý postup pro dědečka nebo pro babičku, kteří začínají pracovat s počítačem, jak si mohou vyhledat něco na internetu:
  1. Zapneš počítač...
  - b) Vymyslete, co byste ještě mohli své prarodiče naučit.
  - c) Popište, co jste se naučili od svých prarodičů vy.

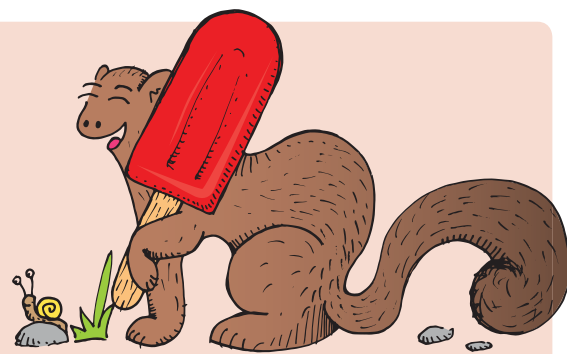
4. Vypravování

Dějová posloupnost při vypravování

- 1 a) Vyhledejte znaky vypravování:

Moje setkání s kunou

Jednou jsem se v noci vzbudil a slyšel jsem nad sebou na půdě kroky. Lekl jsem se a běžel do ložnice rodičů. Zacloumal jsem tátovi ramenem, abych ho vzbudil, a křičel jsem: „Někdo nám chodí po půdě!“ „To se ti jen zdá,“ zašeptal táta a obrátil se na druhý bok. Pak ale vstal a šel se mnou. Poslouchali jsme společně a slyšeli hlasité kroky. Stáli jsme pod střešním oknem a najednou se na něm objevil stín. „Kuna,“ zašeptal táta. Viděli jsme, jak se kuna klouže po skle dolů.

Kuna nese nanuk.
(palindrom – čte se zpředu i zezadu stejně)

- b) Dokončete příběh.

- 2 Sestavte příběh podle sledu zvuků. Vyprávějte v 1. osobě jednotného čísla:

- a) Vyjádřete pomocí sloves zvuky, které jste slyšeli.
- b) Ve vypravování slovesa neopakujte.
- c) Užijte přímou řeč.
- d) Vymyslete název příběhu.

